

ստամպօլ աղասիին, միւֆտիին խօնախն, երեք սուլթաններուն սարայներն և այլք բազուտք: Բայց փոքր մի ի մասնաւորն իջեալ եկեցուք ի վլանկայ, յորում վերստին այրեցան ամենայն տունք բարեկամաց մերոց, և տունք զորս հովուէի ես անդ: Արդ աւելի քան զերրորդ մասն տունք նորոգ շինեալք յանցեալ հրդեհէն վերստին այրեցան:... Իսկ թէ ասացի, զինչ պատճառ եղև, որ այսպէս այս հրդեհ այսչափ մէյտան գտաւ, և ոչ փութով շիջուցին, ասի թէ յայնմ ժամու՝ յորում հրդեհն սկսաւ, ուժաւորք այսինքն զօսպահք իբր արանց վեց հարիւրից ելին ի խասրմփաշայն, և զապիթք ի լինին զհետ նոցա, և ի ջարդելն զբազումս ի նոցանէ զորս գտին, հրդեհն անեցաւ, և եղև անմարելի: Եւ այս հրդեհ եղև բեկումն և թշուառութիւն մեծ բնակչաց քաղաքիս մանաւանդ հայոց ազգիս... ամենայն վիշտք եկին հասին ի վերայ քաղաքիս: Քանզի և ի միւս կողմանէ ժանտամահն ևս օրբստօրէ զօրացեալ զբազումս տապաստ արկանէ:...

Յամի տեան 1756 յուլիսի 10
[Ի Կ. Պոլիս]

Նուստ ծառայ
Հայր Զաքարիա Վ. Ալէքսանեան

ՃՂԵ.

Քեահեա Արապեան արքեպիսկոպոսէն մէկ քանի տեղեկութիւններ ևս:

Տեսնն տեսնն բազմայաննար Արքայ Հօրդ
հանդերձ միաբանիւք ողջոյն և սէր

Ձեկուցումն լիցի ձեզ, զի յայսմ ամի և յամսեան մայիսի գրեցի առ ձեզ զիմն քարտեզ, զպատասխան նորա ոչ ընկալայ ի ձէնջ: Ուստի այժմ իստիպեցայ կրկին ծանուցանել և իմանալ ի ձէնջ զայն վաղճանեալ կարապետ անուն կեսարացի վարդապետէ, որ յետ դարձմանն ի վէննայու գոլ վաղճանեալ ի ֆրիէտօէ քաղաքին, և աստ զլուրն նորա լուայ ոչ ի միոյ այլ ի բազմաց եկողաց, եթէ նոյն վաղճանեալ վարդապետն յետ վաղճանման արար զբազումս սքանչելիս յայնքան որ կուռաց եդ զլոյս աչացն, վասն այսորիկ փափագիմ իմանալ զայս ի ձէնջ: Միւս ևս աստ կեսարացի վարդապետս վարդապետէն այսօր երեք օր է որ ընկալաւ զվերջի Օծումն, յոյժ նուաճեալ յայնքան որ ձայն նորա նուագեցաւ և այսօր բժ[ի]չ[ի]քն ասացին ի վաղն հագիւ ելանէ այլ մեռանի: Գարձեալ մերձ է վերջանալ հայկաբար էնջիքիքան ի տպարանէ: Գարձեալ տեսի զվարս սրբոյն Յակոբայ զոր յղեալ էք առ մօնսինեօր անթօնելի, զի նա եցոյց ինձ գոլ գործք Հայր Մաթէոսի վասն նորա գոհանամ զձէնջ. զի հարկ ևր զարդարիլ նոյն գիրքն սրբոյս մերոյ, ուստի մինչև ցայսօր նոյն գիրքն ոչ վերջացաւ, զի պատճառն է, նոյն մօնսինեօր անթօնելին առեալ էր յինէն զԳիրքն Սուրբ Գրիգոր Նարեկացոյ, և ի նմանէ արտահանէ զպատշաճն, և ինքն թարգմանէ ըստ բանին նորա: Գարձեալ ծանուցանեմ ապառնի քարտիզիւ մօնսինեօր Շէյրիմանի ձեռամբ վասն մօրն իմոյ առ ձեզ:

Ողջ լերուք ի տէր. յանցնեմ զիս ի սրբասուն յաղօթս ձեր որպէս յառաջ:

Մնամ ըստ ամենայնի պատրաստական

1756 յօգոստոսի 7
[Ի Հոովմ]

Յակոբոս Մեսրօպ Քեահեայ Արապեան
Չնչին վարդապետ